

Omavalvontasuunnitelma

Tervassalon Päihdekliniikka Oy

Päihdekuntoutus

14.4.2025

1. LOMAKKEEN KÄYTTÄJÄLLE

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu Valviran määräyksen 1/2014 mukaisesti tukemaan Tervassalon Päihdekliniikka Oy:n ympärivuorokautisen päihdekuntoutusyksikön omavalvontaa. Suunnitelma kattaa sosiaalihuoltolain (1301/2014) 47 §:n, tartuntatautilain (1227/2016), asiakaslain (812/2000), tietosuojalain (1050/2018) ja muiden soveltuvien säännösten vaatimukset.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että omavalvontasuunnitelma kuvastaa juuri heidän toimintaansa ja sen käytännön toteutusta. Tämä asiakirja toimii julkisesti nähtävänä olevana kokonaisuutena, jota päivitetään vähintään vuosittain ja aina toiminnassa tapahtuvien olennaisten muutosten yhteydessä.

Omavalvontasuunnitelman tavoitteena on varmistaa, että Tervassalon Päihdekliniikka Oy:n palvelut toteutetaan laadukkaasti ja asiakkaiden oikeudet sekä turvallisuus huomioiden. Suunnitelman avulla pyritään edistämään ja valvomaan palvelujen laatua sekä estämään mahdolliset väärinkäytökset ja laiminlyönnit.

2. PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottajan nimi: Tervassalon Päihdekliniikka Oy Y-tunnus: 2691635–9
Hyvinvointialue: Pohjois-Karjalan hyvinvointialue (Siun sote) Kunta: Liperi

Toimintayksikkö/palvelu: Tervassalon Päihdekliniikka Oy / Päihdekuntoutus

Katuosoite: Silmutie 11 Postinumero: 83430 Postitoimipaikka: Käsämä

Yksikön virallinen asiointiosoite: Silmutie 11, 83430 Käsämä

Palvelumuoto, asiakasryhmä ja asiakaspaikkamäärä: Päihdekuntoutus monipäihderiippuvaisille, joilla voi olla samanaikainen neuropsykiatrinen tai psykiatrinen diagnoosi. Yksikössä on 22 asiakaspaikkaa, joista 11 on sosiaalipalveluna ja 11 terveydenhuollon palveluna tuotettavia paikkoja.

Yksikön vastuhenkilö nimi: Maisa Kerkkänen Puhelin: 050 595 4541, sähköposti: maisa@tervassalo.fi

Luvat ja ilmoitukset

4. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Tervassalon Päihdekliniikka Oy tarjoaa laadukasta, näyttöön perustuvaa ympärivuorokautista päihdekuntoutusta monipäihderiippuvaisille asiakkaille. Kuntoutusjaksojen aikana huomioidaan sekä päihteisiin liittyvät että mahdolliset samanaikaiset neuropsykiatriset tai psykiatriset haasteet.

Palvelun tavoitteena on asiakkaan kokonaisvaltainen hyvinvointi ja elämänhallinnan vahvistaminen. Kuntoutus perustuu yksilölliseen suunnitteluun ja moniammatilliseen yhteistyöhön. Kuntoutusjaksojen kesto on 1–5 kuukautta ja sisältö muodostuu ryhmä- ja yksilömuotoisesta työskentelystä, vertaistuesta ja toiminnallisista menetelmistä.

Yksikössä hyödynnetään menetelminä mm. psykoedukaatiota, motivoivaa haastattelua, ratkaisukeskeistä ja kognitiivisen käyttäytymisterapian työtettä, NLP:tä, luontolähtöisyyttä, hyväksymis- ja omistautumisterapiaa (HOT), tietoisuustaitoja, voimauttavaa valokuvausta sekä liikuntaa ja joogaa. Lisäksi asiakkaat osallistuvat 12 askeleen vertaistukiryhmiin (AA, NA).

Kuntoutusjakso sisältää kirjallisen kuntoutussuunnitelman laatimisen, jossa huomioidaan asiakkaan yksilölliset tarpeet, toiveet ja tavoitteet. Kuntoutuksen tueksi nimetään omaohjaaja. Asiakkaiden fyysinen kunto huomioidaan tarjoamalla mahdollisuus liikuntaan, harrastuksiin ja kulttuuritoimintaan.

Yksikön toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

Asiakkaan hyvinvointi ja toipuminen

Mielekäs ja päihteetön elämä

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Johdonmukaisuus ja turvallisuus

Ammatillisuus ja moniammatillinen yhteistyö

Yhteisöllisyys ja rajojen selkeys

Itsemääräämisoikeus siltä osin kuin se ei vaaranna yhteisön turvallisuutta

Toimintaa ohjaa kunnioitus, luottamus ja yhteisöllinen vuorovaikutus. Asiakasta tuetaan aktiivisesti osallistumaan oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Asiakkailta, läheisiltä ja yhteistyötahoilta kerätään palautetta säännöllisesti sekä asiakkuuden päättyessä. Palaute käsitellään työryhmässä ja sen pohjalta suunnitellaan kehittämistoimia. Asiakkaiden nimettömät palautteet tallennetaan ja analysoidaan osana omavalvontaa.

Yhteenveto

Omavalvonnan toimeenpanon keskiössä on jatkuva seuranta, avoin työyhteisökulttuuri ja asiakkaiden osallistaminen palvelun kehittämiseen. Riskien ja poikkeamien käsittely on dokumentoitua ja niihin reagoidaan viipymättä. Tavoitteena on turvallinen, laadukas ja jatkuvasti kehittyvä palveluympäristö.

6. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Kuntoutussuunnitelma

Asiakkaan palvelutarve kirjataan henkilökohtaiseen kuntoutussuunnitelmaan, jota päivitetään kahden viikon välein. Suunnitelmassa määritellään asiakkaan yksilölliset tavoitteet sekä arvioidaan edistymistä suhteessa kuntoutusjakson sisältöön. Suunnitelma toimii myös viestinnän välineenä lähettävälle taholle ja yhteistyökumppaneille.

Suunnitelmaan sisältyvät asiakkaan omat arviot ja toiveet sekä henkilökunnan havainnot ja kuntoutustavoitteet. Jokainen suunnitelma laaditaan asiakkaan kanssa yhdessä ja kirjataan selkeällä, ymmärrettävällä kielellä.

Mittarit ja arviointi

Kuntoutuksen vaikuttavuuden arvioinnissa käytetään useita mittareita, kuten JES (jokapäiväisestä elämästä selviytyminen), WHOQOL-BREF (elämänlaatu), BDI, BAI, OCI-R, MDQ, ARSR ja muita soveltuvia työkaluja asiakkaan kokonaistilanteen mukaan.

Perhetapaamiset ja läheisyhteistyö

Asiakkaalla on mahdollisuus järjestää perhetapaamisia paikan päällä tai etäyhteydellä. Läheiset voivat osallistua myös verkostopalaveriin asiakkaan suostumuksella. Tapaamiset järjestetään asiakkaan toiveiden mukaisesti, ja tarvittaessa omaisille tarjotaan yöpymismahdollisuus yksikössä.

7. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Yksikkö tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia toimintaan, jotka tukevat asiakkaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä. Päivittäiseen kuntoutukseen sisältyy yksilö- ja ryhmämuotoista työskentelyä sekä vertaistuellisia ryhmiä. Asiakkaiden toimijuutta ja arjenhallintaa vahvistetaan myös osallistamalla heitä arjen toimiin ja omien tavoitteiden asettamiseen.

Asiakkaille tarjotaan mahdollisuuksia liikuntaan, kulttuuriin, ulkoiluun ja harrastuksiin. Yksikössä on kuntosali, musiikkihuone, biljardi- ja pingispöytä sekä mahdollisuus osallistua ohjattuun liikuntaan, ohjattuihin jooga- ja kehotietoisuusharjoituksiin ja musiikkitoimintaan. Uimahalli ja liikuntasali sijaitsevat samassa rakennuksessa. Retkiä järjestetään säännöllisesti asiakkaiden toiveiden pohjalta.

Toiminnalliset ryhmät ja työskentely

Kuntoutus sisältää ammatillisesti ohjattuja ryhmiä, joissa käsitellään päihderiippuvuuteen, elämänhallintaan ja toipumiseen liittyviä teemoja. Jokaisella asiakkaalla on käytössään Tervassalon omat toipumisen työkirjat, joiden tehtäviä työstetään yksilöllisesti ja ryhmissä. Ryhmien toteutuksessa hyödynnetään näyttöön perustuvia menetelmiä (mm. motivoiva haastattelu, kognitiivinen käyttäytymisterapia, HOT-menetelmät, tietoisuustaidot).

Ravitsemus

Ravitsemuksessa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan ja Ruokaviraston suosituksia. Asiakkaille tarjotaan monipuolista ja ravitsevaa kotiruokaa, jonka valmistaa yksikön oma keittäjä. Erityisruokavaliot, kuten allergiat, uskonnolliset tai eettiset ruokavaliot otetaan huomioon.

Asiakkailla on viikoittain oma ruoanlaittoryhmä, jossa he suunnittelevat ja valmistavat aterian ohjaajan tukemana. Työntekijät seuraavat asiakkaiden ravitsemusta ja tarvittaessa ohjaavat terveellisiin valintoihin, erityisesti sairauksien, kuten diabeteksen hoidossa.

Terveydensuojelulain mukainen omavalvonta

Toimintayksikkö tunnistaa mahdolliset terveyshaitat ja ehkäisee niitä suunnitelmallisesti. Seurattavia riskitekijöitä ovat sisäilman laatu, melu, valaistus, mikrobiologiset epäpuhtaudet ja fysikaaliset olosuhteet. Kaikkiin tiloihin liittyvät riskiarviot dokumentoidaan ja tarkastetaan säännöllisesti.

Yksikössä on koneellinen ilmastointi ja ilmanvaihtokanavat huolletaan säännöllisesti. Tilat pidetään siisteinä ammattilaisvälinein ja puhdistusainein. Valaistus on riittävä ja säädettävissä asiakkaiden tarpeiden mukaan. Säteily- tai meluhaittoja ei ole havaittu.

Palo- ja pelastusturvallisuus

Yksikössä on ajantasainen palo- ja pelastussuunnitelma. Henkilökunta on perehdytetty poistumisharjoituksiin ja paloturvallisuuskäytäntöihin. Tilojen paloturvallisuus tarkistetaan viranomaiskäyntien yhteydessä. Alueella toimii yövartiointi ja kiinteistön alueella on yleisissä tiloissa kameravalvonta, josta on tiedotettu asiakkaita ja henkilökuntaa.

Asiakasturvallisuuden varmistaminen arjessa

Asiakasturvallisuutta ylläpidetään henkilöstön valvonnalla, asiakkaiden ohjauksella ja selkeillä toimintamalleilla. Yksikkö on päihteetön sekä väkivallaton ja siihen sitoudutaan kuntoutussopimuksessa. Mahdolliset rikkomukset johtavat toimenpiteisiin.

Henkilöstö ja mitoitus

Henkilöstömitoitus on 0,6. Aamuvuorossa työskentelee 3–4 työntekijää, iltavuorossa 2–3 ja yövuorossa yksi työntekijä. Kaikki työntekijät ovat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä. Vuosilomien ja sairauspoissaolojen ajaksi on käytössä sijaisreservi.

Vastaavalla sairaanhoitajalla on erikseen varattu aikaa hallinnolliseen ja lähiesihenkilötyöhön. Vastuuhenkilö tekee asiakastyötä n. 10 % työajastaan, lopun ajasta hän vastaavat hallinnollisista tehtävistä.

Rekrytointi ja perehdytys

Rekrytoinnissa tarkistetaan koulutus, työkokemus ja JulkiTerhikki-rekisterimerkinnot. Työntekijän on hallittava työssä tarvittava kirjallinen ja suullinen kielitaito. Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään asiakastyöhön, tietosuojaan ja turvallisuusohjeisiin.

sekä sosiaalihuollon asiakaslakia (812/2000). Asiakastietojen käsittely on suunnitelmallista ja koko elinkaaren kattavaa: tiedon keruusta ja käsittelystä arkistointiin ja hävittämiseen.

Rekisterinpitäjän vastuulla on määritellä tietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot sekä varmistaa henkilökunnan ohjeistus ja osaaminen tietosuojan osalta. Tiedot käsitellään ainoastaan siinä laajuudessa kuin asiakkaan palvelun ja hoidon kannalta on välttämätöntä.

Kirjaaminen

Jokainen työntekijä kirjaa asiakastyöhön liittyvät huomiot ajantasaisesti Hilikka-asiakastietojärjestelmään. Kirjauksia tehdään jokaisesta asiakkaasta jokaisessa työvuorossa. Eriyistä huomiota kiinnitetään asiakkaan psyykkiseen vointiin, toimintakykyyn ja kuntoutumisen etenemiseen.

Kirjaaminen on osa päivittäistä työtä ja siihen varataan erillistä aikaa työvuoron aikana. Asiakastietojen perusteella laaditaan kuntoutussuunnitelmat, kuntoutussuunnitelmien päivitykset, jatkohakemukset ja loppuarviot.

Tietojärjestelmät ja käyttöoikeudet

Hilikka-järjestelmään on henkilökohtaiset käyttöoikeudet. Jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen salasanasuojattu työpöytä. Asiakastietoja ei saa jättää näkyville, ja tietosuojariskit minimoidaan noudattamalla yksikön sisäisiä ohjeita.

Asiakirjojen paperiversiot säilytetään lukitussa kaapissa lukitussa toimistossa. Vain nimetyillä henkilöillä on pääsy asiakastietoihin.

Tietosuojan ja tietoturvan perehdytys

Kaikki työntekijät ja opiskelijat perehdytetään tietosuojaan. Henkilöstö osallistuu vuosittain tietosuojakoulutukseen. Tietosuojavastaava huolehtii ohjeistuksesta, ajantasaisuudesta ja sisäisestä valvonnasta.

Tietosuojavastaavat:

Kati Kuronen, kati@tervassalo.fi

Merja Helkamäki, puh. 050 517 7399, merja@tervassalo.fi

Seurannan perusteella tehtävät toimenpiteet dokumentoidaan ja niistä tiedotetaan yksikön henkilöstölle. Suunnitelma pidetään asiakkaiden nähtävillä yksikön oleskelutiloissa ja julkaistaan verkkosivuilla osana avointa ja läpinäkyvää palvelukulttuuria.

Omavalvontasuunnitelman on hyväksynyt ja vahvistanut:

Maisa Kerkkänen, vastaava sairaanhoitaja

Paikka ja päiväys: Liperi, 14.4.2025

Maisa Kerkkänen